

Recunoașterea valorii

În cadrul premiilor Secțiilor de muzică simfonică, de cameră, de operă și balet, instrumentală și multimedia, prima

Sorin Lerescu

care pune în discuție idolii confecționați de societate, standardele de frumusețe impuse din exterior. Piesa poate fi considerată un "statement" artistic al autoarei, ce indică atracția acesteia pentru demersurile diferite în raport cu modele general instituite și acceptate indiferent de către care regim, societate, comunitate sau doctrină. "Păpușile lui I" (Irinel) îi dezvăluie astfel compozitoarei spiritul rebel și, pe această direcție, o posibilă motivație a opțiunilor sale estetice: suprarealismul, dadaismul sau combinațiile hibride stranie de tip "punkademic" ori "real-ficțional".

diplomă a fost oferită compozitorului **SORIN LERESCU**, pentru piesa *Modalis IV for flute and flute ensemble, op. 80*. Compusă în 2017, lucrarea (dedicată lui Ionuț Ștefănescu, la sugestia colegului Dan Dediu, după cum a explicat autorul în cuvântul său de acceptare a premiului), a fost cântată în primă audiție în cadrul Festivalului "Săptămâna Internațională a Muzicii Noi". Despre această piesă, compozitorul ne-a mărturisit: *În acest opus, „Modalis IV”, continui să explorez o zonă de expresie în care limbajul modal se circumscrie unui tip de construcție muzicală marcat de ideea motorică, în contrast cu suprafețele sonore aparent statice. Flautul solist sugerează ansamblului diferite modalități de evoluție sonoră: trasee melodice, momente improvizatorice, formule melodice repetitive, moduri de atac și efecte timbrale. Discursul muzical – când fragmentat, când continuu – pune în evidență structuri polifone și omofone, conturându-se spre final, pentru solist și ansamblu, ideea unui excurs sonor unificator. Lucrarea este dedicată lui Ion Bogdan Ștefănescu – un nume de rezonanță în arta interpretativă românească – și Ansamblului său de flaute, „Flaut Power”.*

Irinel Anghel

Ultimul premiu din cadrul acestei secțiuni a revenit unui piese aparținând zonei muzicii de cameră, autoare fiind **DIANA ROTARU**. Piesa, destinată unui grup instrumental alcătuit din flaut, vioară, violoncel și pian, deci un fel de trio clasic completat cu încă o voce înaltă, de data aceasta din familia suflătorilor. Piesa "Verde" a fost compusă în 2015/2016 și prezentată în primă audiție în 2017. Despre această partitură autoarea ne-a transmis următoarele gânduri: *Lucrarea "Verde" este dedicată ansamblului GREEN THING, a fost scrisă în timpul unei rezidențe la Viena (KulturKontakt Austria) și revizuită în 2016. Punctul de pornire este poezia lui Federico García Lorca, "Romance sonámbulo", folosită ca un obiect sonor; m-am apropiat de text datorită imaginilor suprarealiste, similare parțial unor halucinații hipnagogice, dar și datorită muzicalității sale.*

Adrian Iorgulescu, Diana Rotaru

În cadrul aceleiași secții, pentru muzică electronică a fost premiată **IRINEL ANGHEL**, care a apărut la Gală într-o ținută nonconformistă, ca de obicei, centrată pe o idee, la fel ca și piesa premiată (compusă, desigur, tot în 2017), despre care ne-a declarat următoarele: *I Doll este o colecție de păpuși muzicale ciudate,*

foto: Paul Buciuța

Structural se decupează personaje clare și distincte din punct de vedere al ethos-ului: mecanisme obsesive, folclor imaginar de esență românească, dansuri barbare sau galante și cutii muzicale.

Cea mai amplă lucrare din întreaga listă de premii este cea compusă de binecunoscutul maestru ieșean **VIOREL MUNTEANU**, și se încadrează într-unul dintre

Viorel Munteanu

©Paul Buciuța

cele mai complexe genuri muzicale, oratoriul, destinat soliștilor vocali, corului și orchestrei. Lucrarea premiată, congruentă sferei muzicii religioase, poartă titlul *Chemări spre mântuire (Pelerinii la Sfânta Parascheva)*, și are ca punct de inspirație un fenomen care marchează spiritualitatea duhovnicească ieșeană de aproape 4 veacuri, Pelerinajul la moaștele Sfintei Parascheva. Despre această lucrare, care continuă o anume linie bizantină, compozitorul a afirmat că se axează pe valențele melodicității. Oratoriul are 5 părți (Pomenirea Sfinților, Cerc sfânt, Zis-a Domnul, Legământul Sfintei

ajunge apoi la o pagină inspirată din Lucian Blaga și se încheie cu "Sfinte Dumnezeule, sfinte tare", în varianta lui Ghelasie Basarabeanul. Autorul a mulțumit autorităților bisericești ale Iașului și Moldovei, care l-au sprijinit în concretizarea idee și în lansarea publică a acestui oratoriu.

Secția corală a UCMR a considerat că cea mai merituosă lucrare amplă pentru cor mixt din anul 2017 este "De leagăn" de **GEORGE BALINT**. Autorul a rostit către numerosul public prezent un gând metaforic, profund, plin de semnificații și emoții, pe care îl reproducem în cele ce urmează: *Cântecul ce fiecăruia ne-a fost întru legănare, prin al mamei glas, ne-a însoțit pruncia la vreme de somn, pe când miracolul creșterii se petrecea. L-am trăit astfel neștiindu-l, și nici nu ni-l vom putea aduce vreodată în lumina*

George Balint

Gabriel Mălăncioiu

Cuvioase Parascheva și Închinarea pelerinilor) și începe cu rugăciunea "Tatăl nostru", în varianta lui Anton Pann,

minții. Totuși, ceva din ființa noastră îi păstrează urma sub chipul unui dor de fiind-ul originar, pe când toate una erau. Acest lăuntric păstrător este sufletul. Iar dorul al cărui sentiment ni-l oferă ne poartă către orizontul unui cânt neconținut crescător, de până la mărimea universului întrupat din înstelate taine și onirice adâncimi. E minunat să-l ascultăm, e binefăcător să-l glăsuim, e atât de frumos să-l cântăm.

Tot secția corală a Uniunii a apreciat și valoarea unei piese vocal-instrumentale, decernând laurii compozitorului clujean **GABRIEL MĂLĂNCIOIU**, pentru piesa *Song of Avadhut*, pentru soprană și vioară. Acest Cântec al lui Avadhut (Avadhut Gita), o străveche saga transcrisă pentru europeni acum circa 100 de ani, din sanscrită în engleză, care se referă la rituri și credințe budhiste, la persoana văzută ca o conștiință.

Filiala Cluj a UCMR acordă, în mod tradițional, și un premiu propriu, care revine unui membru al acesteia, anul acesta laureatul fiind **ALEXANDRU MURARIU**, piesa

Alexandru Murariu

premiată intitulându-se *Espace I* pentru cvartet de coarde, lucrare care a deschis un set de 3 piese, grupate generic sub același titlu, însă destinate unor surse sonore diferite, schema instrumentală reducându-se după algoritmul 4-3-2: *Espace II* este pentru saxofon bariton, clarinet bas și contrabas iar *Espace III* este pentru violoncel și pian, ultimele două fiind cântate în primă audiție la Berna, respectiv la Fontainebleau, în timp ce piesa premiată s-a întâlnit pentru prima dată cu publicul la Cluj, sub bagheta dirijorului Matei Pop.

Carmen Petra-Basacopol, Adrian Iorgulescu

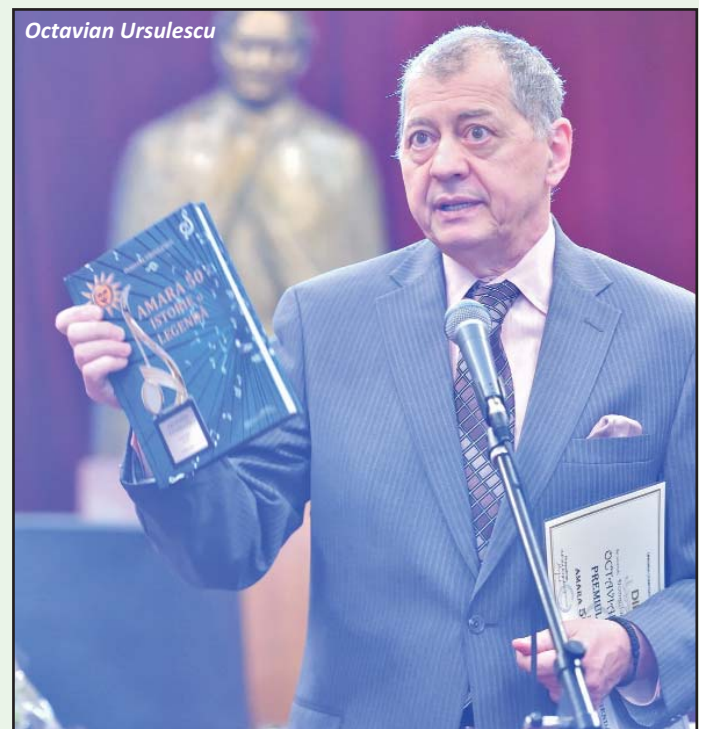
foto: Paul Buciluta

MARELE PREMIU a revenit unei personalități cu o activitate ce acoperă peste 6 decenii, doamna **CARMEN PETRA BASACOPOL** fiind unul dintre membrii cu cea mai mare vechime în Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor. După ce a beneficiat în trecut de o nominalizare la acest cel mai prestigios premiu al breslei creatorilor de muzică, anul acesta, cu o majoritate covârșitoare de voturi, nominalizarea s-a transformat în acordare, reputata muziciană primind un binemeritat semn de apreciere pentru întreaga activitate.

Carmen Petra Basacopol s-a afirmat pe multiple planuri, fiind compozitor, muzicolog, profesor. A compus muzică în toate genurile, de la sensibile miniaturi vocale până la operă, de la piese instrumentale până la concerte. Exegeza *L'originalite de la musique roumaine*, un impresionant volum de muzicologie realizat în cadrul stagiului de doctorat la celebra universitate pariziană

Sorbona, sub coordonarea lui Jacques Chailley, reprezintă una dintre cele mai pertinente și complexe pledoarii în favoarea creației românești realizate vreodată, și beneficiază, datorită scrierii în limba franceză, de o bună circulație internațională. De la catedra Conservatorului "Ciprian Porumbescu", apoi a Academiei de Muzică și în fine a Universității Naționale de Muzică București a format numeroase generații de studenți, mai cu seamă viitori interpreți, deschizându-le apetitul pentru cunoaștere, pentru cercetare, pentru muzica românească. Este minunat faptul că, deși nu demult sărbătorită la împlinirea unei admirabile vârste a senectuții, continuă să compună, să meargă la concerte pentru a asculta muzica nouă, a colegilor săi, este activă și prezentă în prima linie a vieții muzicale. Laureata și-a adus aminte, cu nostalgie, de profesorii săi de la Conservator, Mihail Jora și Theodor Rogalski, de studiile de la Darmstadt și de la Paris, și de bucuriile pe care i le-a adus muzica de-a lungul anilor și de care nu se desparte deloc, având și în prezent pe masa de lucru noi proiecte componistice.

Prezentarea făcută de dl. Adrian Iorgulescu, Președintele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, a fost emoționantă și plină de căldură, însuși vorbitorul fiind evident marcat de aura umană și artistică a personalității recompensate cu Marele Premiu, prezentă în sală, ca și în toate celelalte locuri unde se deplasează, alături de doctorul Basacopol,

Octavian Ursulescu

soful alături de care a petrecut zeci și zeci de ani, în armonie și într-un mediu de înaltă elevație intelectuală.

Pentru prima dată în istoria de zeci de ani a Premiilor de creație ale UCMR Secția de muzicologie a ales ca laureat un critic muzical din zona divertismentului, **OCTAVIAN**

T. Andrei, V. Gabrilă, V. Moraru, Larisa Elena Mihai, I. Tudor. O. Ursulescu

©Paul Buciuța

URSULESCU (care în ultimii ani a scris mai multe volume portretistice și istoriografice) primind premiul pe 2017 pentru cartea *Amara 50 - Istorie și legendă*, Editura Metamorfoși, Slobozia, 2017, lansată anul trecut cu ocazia celei de-a 50-a ediții a Festivalului de muzică ușoară "Trofeul tinereții" de la Amara, recordman absolut în domeniu, nefiind niciodată întrerupt din 1968! Bogat ilustrat, volumul trece în revistă cele 49 de ediții anterioare lansării. Practic, „Trofeul tinereții” este de departe nu numai cel mai longeviv, dar și cel mai important festival de muzică ușoară românească: televizat în direct, cu scenă și dotări de nivel internațional, premii consistente, cea mai valoroasă formație de acompaniament, condusă de compozitorul Ionel Tudor, nemaivorbind de organizarea impecabilă. La Amara, în 50 de ani, au fost, în juriu sau pe scenă, toate numele de rezonanță ale componisticii și interpretării de gen, cele mai multe prezențe în fruntea juriului marcându-le Vasile Donose, Horia Moculescu, Ion Cristinoiu. Depășind toate greutățile și adversitățile, festivalul de la Amara dă o lecție usturătoare manifestărilor cu mari pretenții, Mamaia sau Cerbul de aur, care au eșuat lamentabil datorită unui management catastrofal. Cu această fericită ocazie au ținut să fie prezenți la festivitate pilonii principali ai organizării – președintele Consiliului județean Ialomița, Victor Moraru, și directoarea festivalului, Larisa Elena Mihai, precum și membri ai juriului (Viorel Gavrilă, Titus Andrei, Adrian Romcescu) sau ai orchestrei de acompaniament (Ionel și Andrei Tudor).

Valentina Sandu-Dediu

Al doilea premiu al secției, destinat lucrărilor din sfera sistematicii, a fost primit de **VALENTINA SANDU-DEDIU**, pentru cartea *În căutarea consonanțelor*, Editura Humanitas, București, 2017. Despre acest volum a scris câteva gânduri pianistul Andrei Vieru, caracterizându-l în felul următor: *Întreaga istorie a muzicii se află în prezent pe YouTube. Valentina Sandu-Dediu este o călăuză avizată și discretă pe căile, uneori nevăzute, ale acestei istorii. E un ghid erudit, însufletit de pasiune, acea pasiune fără de care Valery Larbaud nu s-ar fi obosit, poate, să-i facă pe James Joyce și pe atâția alții accesibili publicului francez.*

Cuprinzând o sumă imensă de informații, autoarea scrie o carte în tradiția cea mai nobilă a muzicologiei și criticii literare. Menirea noastră, spune autoarea, este de a mijloci contactul dintre lumile muzicale. Vorbește desigur de lumile muzicale, dar și de oamenii, muzicieni sau melomani, care aspiră să trăiască în ele. Căci muzica nu se întâlnește totdeauna cu publicul ei chiar din prima clipă.

Atins cu prisosință, scopul cărții pe care o țineți în mână este de a trezi setea de cunoaștere a neofitului și de a o redeștepta pe cea a cunoscătorului blazat. Cine o citește nu se va rătăci inutil și indiferent prin jungla YouTube-ului. Va rătăci încântat, stăpân pe curiozitatea sa strunită.

C. MIHAI

Distincțiile Secției de muzică jazz/pop au atras în Aula Palatului Cantacuzino numeroși muzicieni dornici să asiste la festivitatea de premiere, între aceștia numărându-se Margareta Pâslaru, George Natsis, Stela Enache, Mircea Drăgan, Viorel Covaci, Andrei Kerestely, Cristina Manoliu (dirijoarea corului de copii "Sunetul muzicii"). O parte din ei venise să-l susțină pe veteranul veșnic tânăr **JOLT KERESTELY**, 84 de ani pe 12 mai – decan de vârstă al

Jolt Kerestely

©Paul Buciuța